

Od Redakcji

Przekazujemy w Państwa ręce 25. tom „Studiów i Materiałów Lubelskich”, rocznika wydawanego od wielu lat przez Muzeum Lubelskie, a obecnie Muzeum Narodowe w Lublinie. Podejmowana na łamach czasopisma problematyka koncentruje się wokół muzealnictwa oraz zagadnień z zakresu kultury i historii regionu, z uwzględnieniem ich pogranicznej specyfiki. Tak jak w poprzednich latach publikowane w bieżącym tomie opracowania zostały zakwalifikowane do następujących kategorii: *Tematy i problemy*, *Miscellanea* oraz *Sprawozdania*.

Pierwszą część otwiera podejmowana już na łamach „Studiów i Materiałów Lubelskich” problematyka przestrzeni Kazimierza nad Wisłą, zaprezentowana w niniejszym tomie przez pryzmat przeżyć, osobistych doświadczeń i twórczości przedstawicieli świata kultury. Zagadnienia związane z muzealnictwem porusza z kolei opracowanie ukazujące specyfikę muzeów literackich, których odmienność omówiono na przykładzie Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, a także artykuł będący próbą spojrzenia na muzeum biograficzne – Dworek Wincentego Pola, oddział Muzeum Narodowego w Lublinie – jako swoiste symulakrum przeszłości. Kolejne opracowania podejmują problematykę twórczości artystycznej Henryka Siemiradzkiego – malarza, którego twórczość była osadzona w dziewiętnastowiecznym dogmacie „klasycyzmu profesorów” – oraz zmarłego w 2004 roku Edwarda Krasińskiego, a konkretnie tworzonych przez niego przestrzennych, awangardowych kompozycji z połowy lat 60. XX wieku, określanych mianem rzeźb napowietrznych. Następnie kierujemy Państwa uwagę na przestrzeń miast – Lwowa lat 90. XIX wieku i Warszawy z okresu socjalizmu (1955 rok), które stały się nośnikami między innymi treści propagandowych czy patriotycznych. Stolica Galicji podczas rocznicowych obchodów uchwalenia Konstytucji

3 maja oraz insurekcji kościuszkowskiej manifestowała uczucia patriotyczne Polaków. Warszawa natomiast, za sprawą awangardowej scenografii artystycznej, przybrała formę wizytówki ustroju komunistycznego w czasie V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń. Wbrew intencjom władz okazało się, że był to punkt zwrotny w kulturze polskiej.

W kolejnej części zostały zamieszczone cztery artykuły, z których dwa stanowią efekt analizy za- bytków przechowywanych w Muzeum Narodowym w Krakowie. Pierwszy z nich podejmuje mało jeszcze rozpoznany temat dawnych etykiet i opakowań na towary w aspekcie przenikania do środowiska przemysłowo-kupieckiego oraz przemysłu reklamowego tendencji artystycznych i estetycznych. Drugi natomiast, za sprawą omawianych w nim karnetów balowych, wprowadza nas w tematykę obyczajów i konwenansów obowiązujących podczas karnawałów organizowanych w minionym wieku w Krośnie. Kolejne opracowanie przenosi nas w międzywojenny świat malarza i grafika Kazimierza Wiszniewskiego, utrwalony w jego niepublikowanej korespondencji z Wiktoorem Ziółkowskim. Wyłania się z niej perspektywa artystycznych poszukiwań i ludzkich zmagañ drzeworytnika. Ostatni tekst porusza istotną dziś kwestię dostępności muzeów dla osób głuchych i słabosłyszących, przybliża również kilka rozwiązań koncepcyjnych dotyczących organizowania wystaw dostępnych na przykładzie placówek warszawskich.

Tegoroczny numer zamyka sprawozdanie z wystawy czasowej „Kijów 2022. Raport z jednego dnia” zrealizowanej w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Mamy nadzieję, że oddany w Państwa ręce tom i zamieszczone w nim artykuły staną się przedmiotem głębokich refleksji i inspirujących dyskusji.

Zachęcamy do lektury.